

Práce s daty ve zdravotnictví a
sociálních službách

Konference ČES 2021

Linda Maršíková

10. 6. 2021

EY

Building a better
working world

Agenda

Proč jsou data důležitá pro rozvoj inovací a otevřenosti veřejné správy, ale politiku nelze utvářet pouze na základě analýzy dat?

Ukážeme si, jak vypadá dostupnost dat v sociálních službách a zdravotnictví a jak s dostupností zamával Covid, jak důležitá jsou data pro naši práci a její rozvoj a jak je stále nevyužíváme

1. DATA A JEJICH ZDROJE
2. PÁR PŘÍKLADŮ Z NAŠICH PROJEKTŮ
3. PROČ JE TŘEBA ZMĚNA?
4. NEJDŮLEŽITĚJŠÍ LEKCE

1

Data a jejich zdroje

Co si představit pod daty za zdravotnictví a sociální služby?

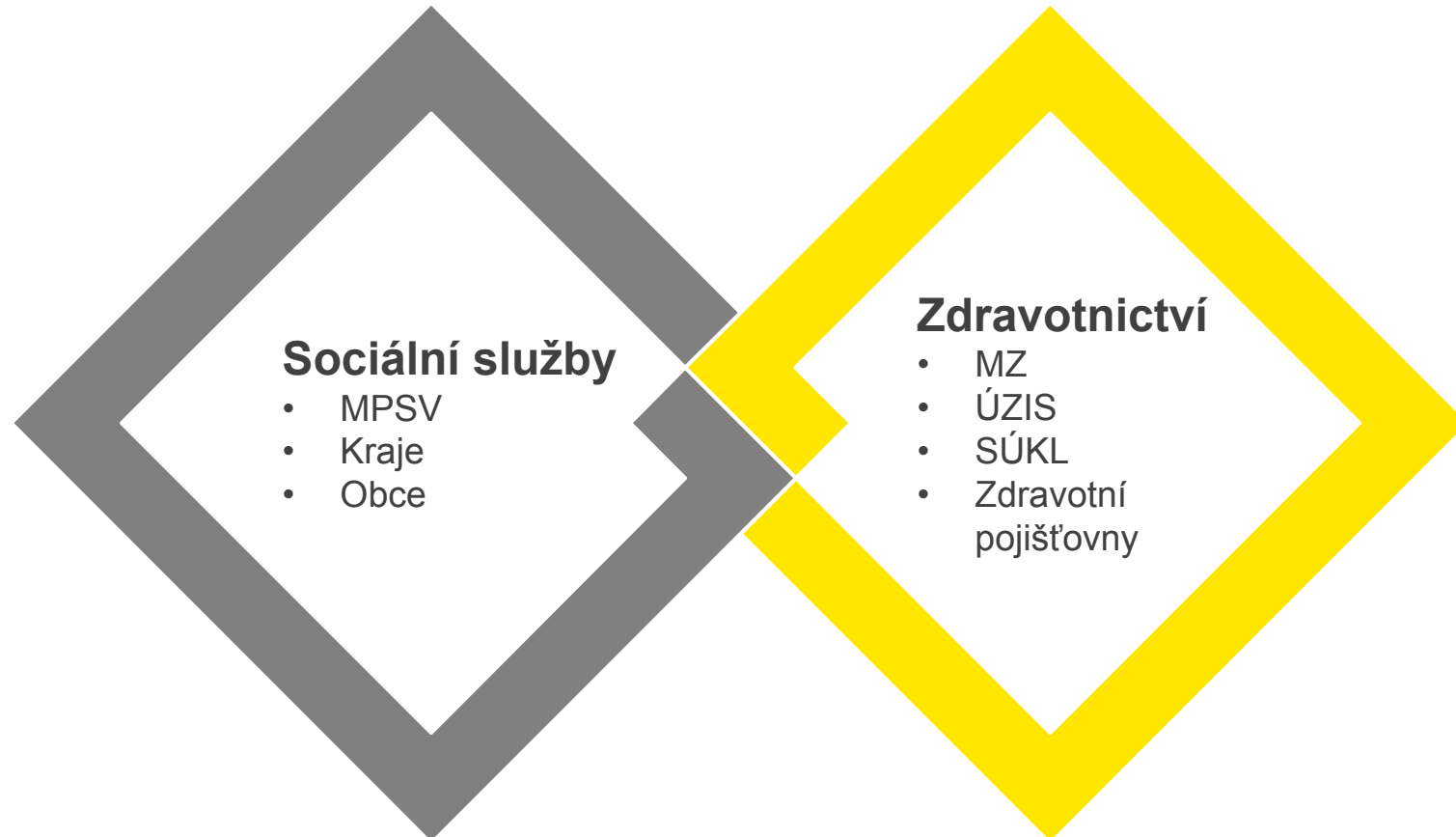
- ✓ Data o **konkrétních osobách** – diagnózy, sociální situace
- ✓ Data o **poskytnutých službách** – úkony ve zdravotnictví, hodiny přímé péče v sociálních službách
- ✓ **Ekonomická** data – o nákladech služeb, veřejných výdajích apod.

- ✓ Dlouhé časové řady – jedná se o oblasti, které jsou sledovány dlouhodobě, strategická data
- ✓ Citlivá data – data o občanech
- ✓ Různí vlastníci dat – i na centrální úrovni problematické zasmluvnění

Umíme tato data
využívat?

Kdo je hlavním vlastníkem za jednotlivé oblasti?

Ani v jedné oblasti neexistuje „hlavní vlastník“, sběr a vlastnictví dat se rozpadá na více entit

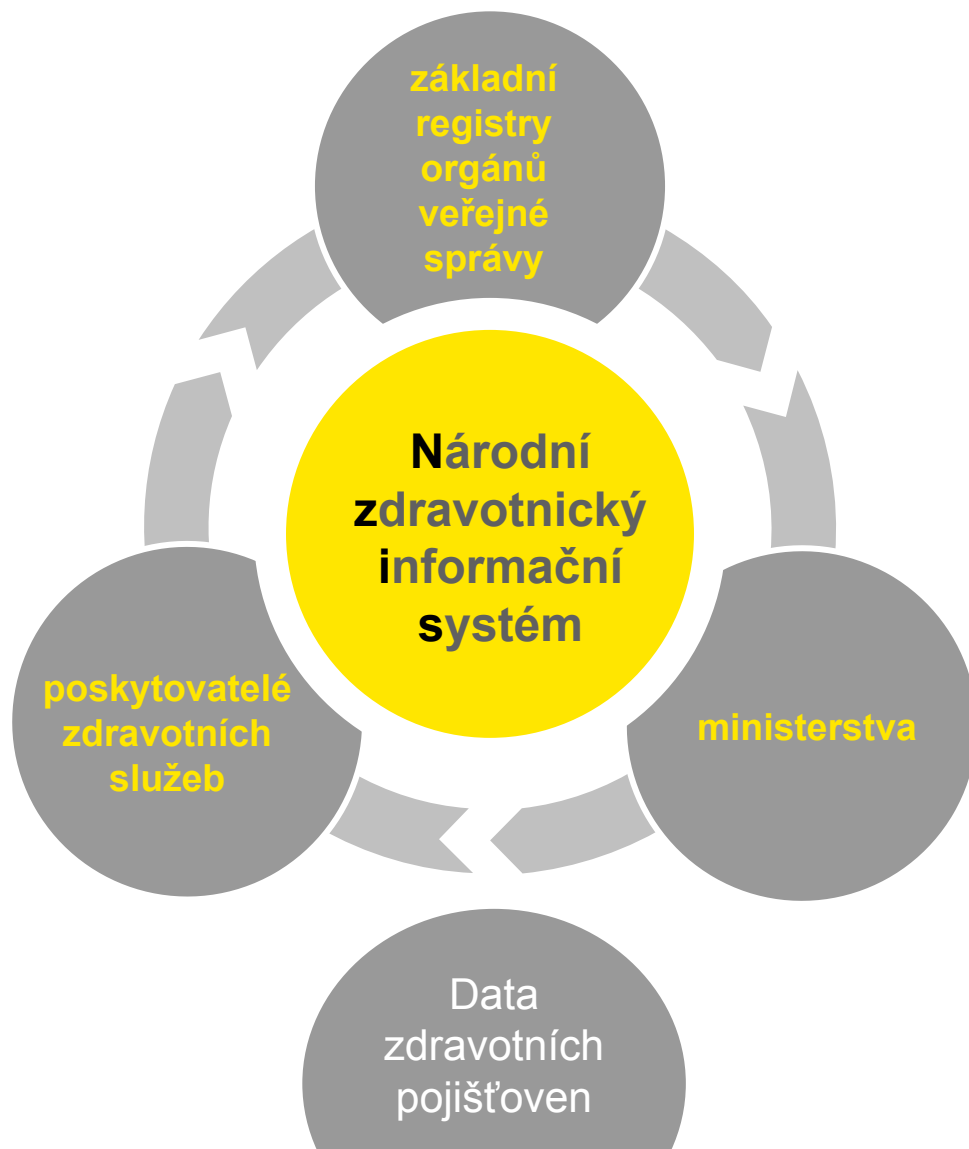

Jak probíhá sběr dat o sociálních službách

Jak probíhá sběr dat ve zdravotnictví?

Vše zastřešuje NZIS

2

**Pár příkladů z
praxe**

EY v posledním roce zpracovávala několik zakázek týkající se sociální oblasti a zdravotnictví

Všechny ukázaly, že oblast sociálních služeb a zdravotnictví je co se týče dat velmi pozadu..

- **Evaluace podpory sociální a vzdělávací infrastruktury** v rámci programu **IROP** pro MMR
- **Evaluace podpory osob s duševním onemocněním** pro NUDZ
- **Analýza segmentu sociálních služeb** pro APSS ČR
- **Očkovací strategie** pro MZ ČR

8

Případových studií v sociálních službách

57

Rozhovorů s vedením služeb a sociálními pracovníky

21

Respondentů

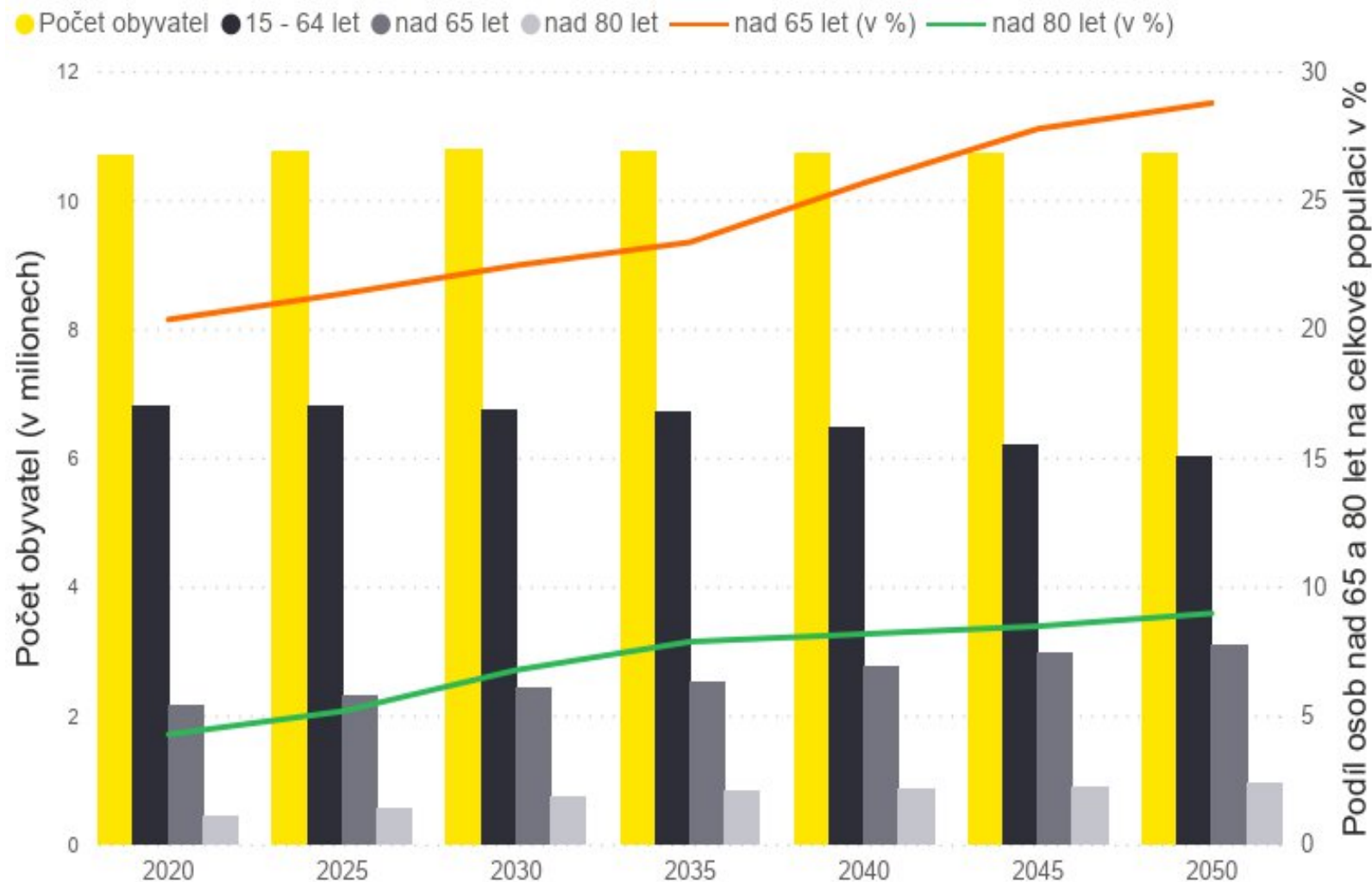
30

dotazníkových šetření

Z dat plyne, že oblast zdravotnictví a sociálních služeb bude do budoucna stoupat na důležitosti – jsme na to připraveni?

Do roku 2050
vzroste populace
nad **65 let o 1 mil.
osob**, populace
nad **80 let o 522
tis.**

V souvislosti s růstem počtu seniorů lze očekávat, že se v **příštích 30 letech zvýší počet osob závislých na péči (příjemců příspěvku na péči) až o 306 tis., oproti 135 tis. v roce 2018**

Bytová situace ohrožených skupin – řešíme ji pomocí projektů?

- Z projektů IROP vzniklo celkem **568 bytových jednotek pro sociální bydlení** s průměrnou kapacitou 1 439 lůžek
- Neexistuje však informace o rozloze bytů, nebo o typu bytu (1kk, 2+1 apod.)
- V bytech bydleli senioři a matky samoživitelky, na osoby významně ohrožené ztrátou bydlení se nedostává

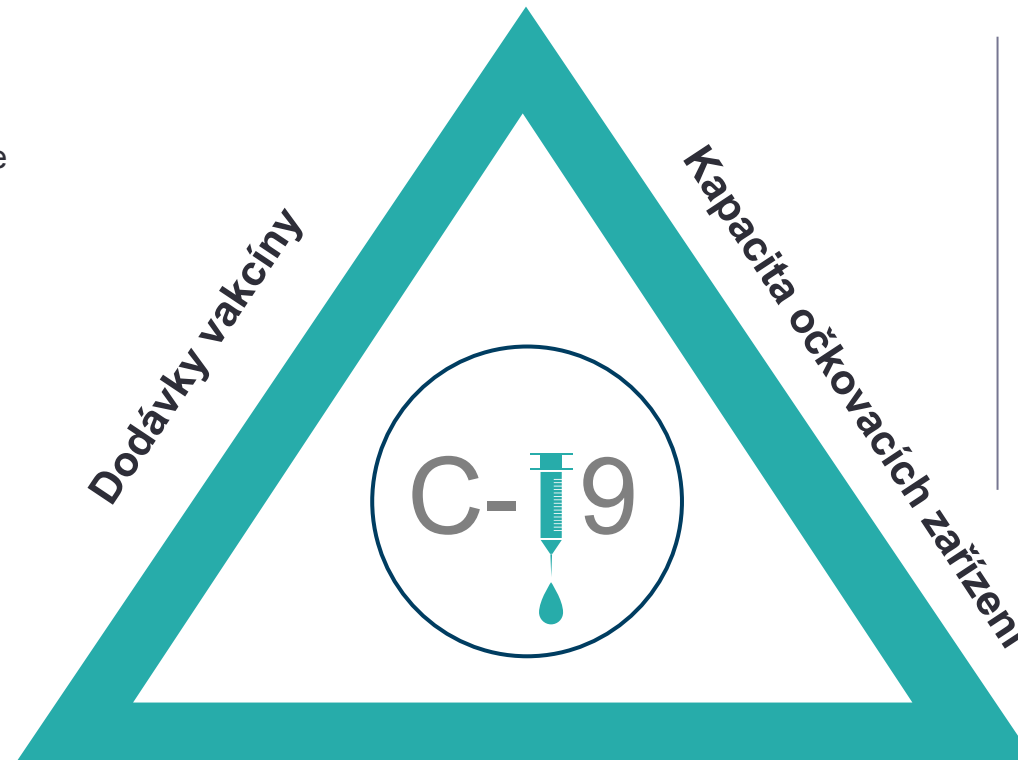

Kraj realizace projektu	Počet bytových jednotek	Počet lůžek	Průměrný počet lůžek v bytové jednotce
Olomoucký	90	199	2,27
Ústecký	80	208	2,68
Jihomoravský	78	159	2,21
Středočeský	70	181	2,67
Pardubický	46	105	2,46
Zlínský	41	101	2,49
Plzeňský	38	113	2,97
Jihočeský	26	70	2,29
Kraj Vysočina	25	72	2,80
Královéhradecký	22	57	2,51
Moravskoslezský	22	78	3,44
Liberecký	19	60	3,44
Karlovarský	11	36	3,27
Celkem	568	1439	2,57

Očkování proti Covid-19 a potřeba dat

Klíčové faktory úspěchu:

- ▶ Efektivní monitorování pohybu vakcín v rámci distribučního řetězce
- ▶ Reagování na aktuální poptávku v co nejkratším čase za účelem dodržení podmínek skladování jednotlivých typů vakcín
- ▶ Obtížná distribuce vakcín k praktickým lékařům

Poptávka občanů

Klíčové faktory úspěchu:

- ▶ Včasná identifikace, lokalizace a kategorizace cílových skupin očkování
- ▶ Výběr adekvátního způsobu oslovení jednotlivých prioritních skupin
- ▶ Zejména u chronických pacientů a pacientů se vzácnými chorobami stát dlouho hledal způsob, jak je do očkování efektivně dostat

Klíčové faktory úspěchu:

- ▶ Kalkulace kapacity jednotlivých center na úrovni celé republiky
- ▶ Prostorová analýza dostupnosti očkovacích kapacit a její porovnání s hustotou obyvatel a dojezdové vzdálenosti
- ▶ Efektivní rozložení očkovacích kapacit vede k nižší finanční i administrativní zátěži s jejich zaváděním a následně rušením

3

**Proč je potřeba
změna?**

Jaké jsou příležitosti a hrozby?

Příležitosti

- ✓ **Nový způsob financování zdravotnictví** – přechod na DRG financování
- ✓ **Teoretická změna financování sociálních služeb**, např. formou pojištění a úhrady úkonů vůči klientovi
- ✓ **Změny regulačního prostředí** pro výzkum a vývoj
- ✓ **Kvalita výzkumné infrastruktury** neustále roste
- ✓ **Regulační prostředí pro open data** (Směrnice o otevřených datech a opakovaném použití informací veřejného sektoru č. 2019/1024)

Hrozby

- ✓ **Nízká úroveň spolupráce** jednotlivých aktérů na úrovni státní správy a samosprávy
- ✓ **Nízká kvalita zasmluvnění dat** (vlastník často není vlastníkem)
- ✓ **Pomalé zavádění eHealth**, zejména elektronizace patientské dokumentace
- ✓ **Nejednotná granularita dat**, data jsou dostupná na různé úrovni detailu
- ✓ **Zastaralá řešení**, nízké využití moderních technologií
- ✓ **Kybernetické útoky**

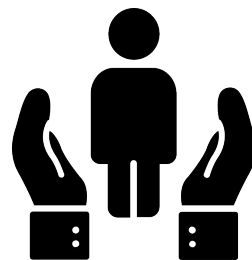
Proč data sbírat a využívat je?

Uplatňování inovací se prokazatelně projevuje na zdraví a době dožití obyvatelstva

Transparentnost

- ▶ Pro sledování vládních aktivit, výdajů, dopadů veřejných rozpočtů
- ▶ Snižování korupce

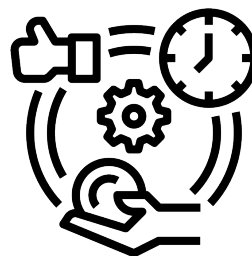
Zlepšení služeb veřejné správy

- ▶ Možnost přispívání občanů ke zlepšování služeb (např. veřejné plánování)
- ▶ Zpětná vazba od občanů
- ▶ Human Centered Design

Inovace a ekonomický přínos

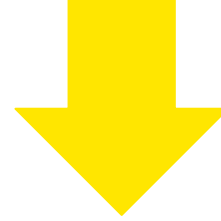
- ▶ Nové příležitosti spolupráce státu s občany
- ▶ Lepší přístup občanů k veřejným službám
- ▶ Tvorba nových / inovovaných produktů a služeb založených na datech

Efektivita

- ▶ Snížení / racionalizace nákladů
- ▶ Zpracování dat externími subjekty (se zachováním anonymity dat)

Jak by měla vypadat implementace politik?

Určení cílů

- ▶ Lídři politik určí cíle, kterých je třeba dosáhnout

Volba průběhu jednání

- ▶ Vyberou jednání, jež vedou k dosažení cílů
- ▶ Z okruhu variant, při zohlednění nákladů a výnosů

Vyhodnocení výsledků

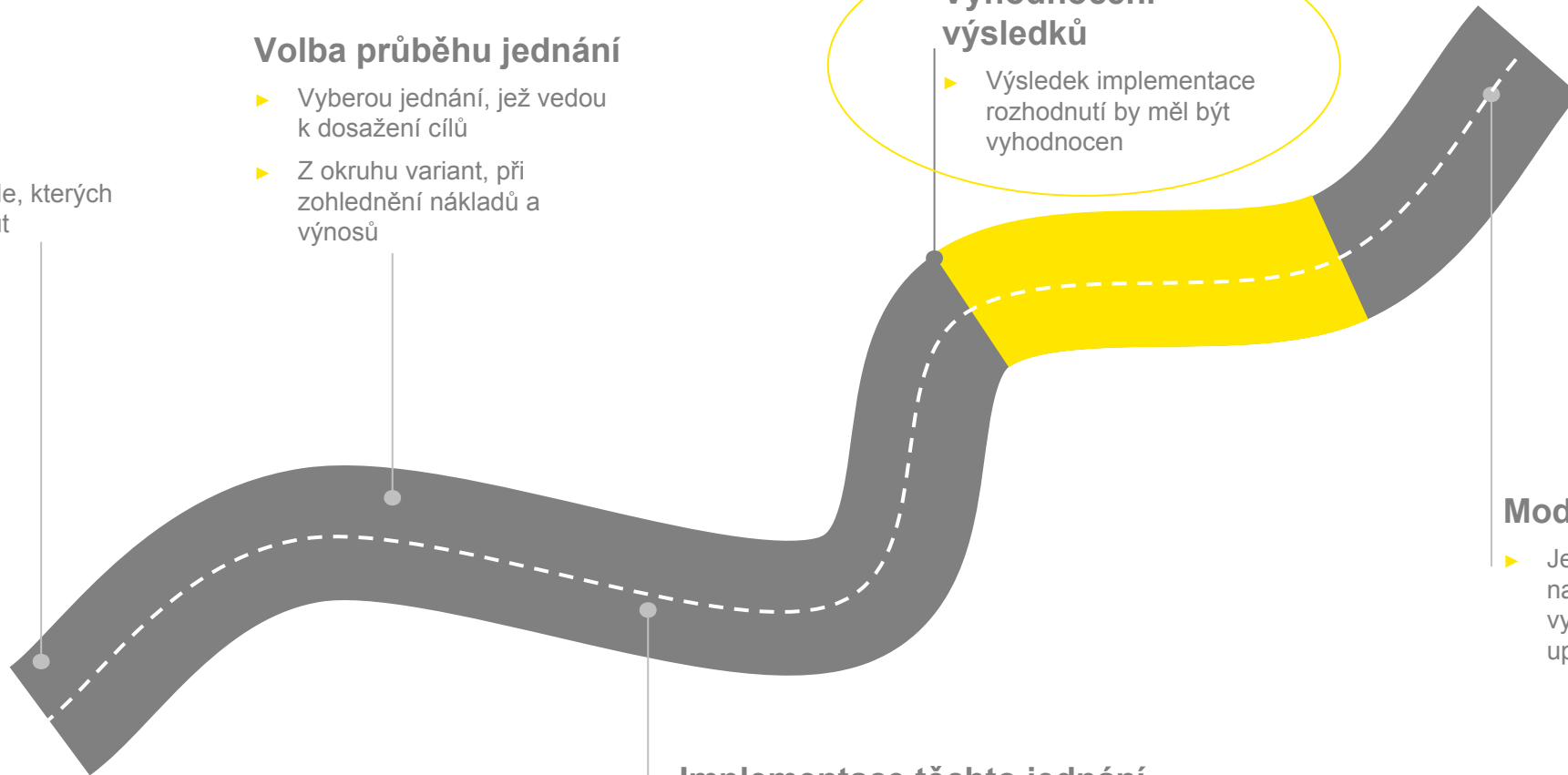
- ▶ Výsledek implementace rozhodnutí by měl být vyhodnocen

Implementace těchto jednání

- ▶ Pracovníci pak mají na starost zajistit průběh daného jednání
- ▶ Organizační proces je zde chápán jako implementace voleb

Modifikace politiky

- ▶ Je-li třeba, daná politika je na základě výsledků vyhodnocení doplněna či upravena

4

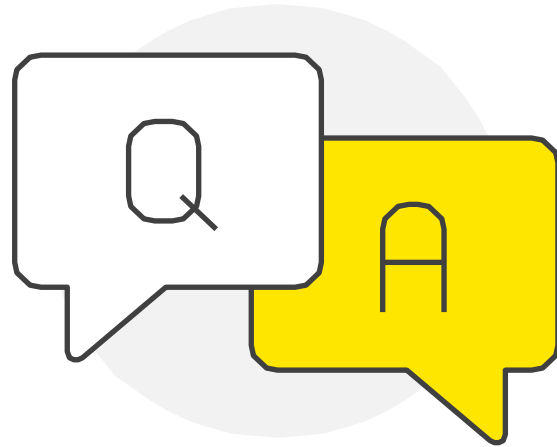
**Nejdůležitější
lekce**

To se v realitě příliš neděje

Systematický sběr dat a práce s nimi (včetně práce evaluátora) je neocenitelná jak pro současné, tak budoucí snahy o zlepšení fungování společnosti

„Myšlenka, že sociální problémy společnosti, jako je kriminalita, nezaměstnanost či bezdomovectví budou zmírněny či úplně odstraněny působením efektivních a účinných sociálních programů, je velmi lákavá. Stejně tak je lákavé představovat si jistou formu „morální rekonstrukce“ společnosti cestou systematického hodnocení a racionální výstavby sociálních programů. Stejně tak je ale katastroficky naivní myslet si, že efektivní a účinné sociální programy toho dosáhnou“

Rossi, Lipsey a Freeman (2004)

Na závěr...